

Μετά τον συσσεισμό, το Πνεύμα της αληθείας (4ο Μέρος)

/ [Πεμπτουσία](#)

Ας εξετάσουμε τη μοναστική οδό. Είναι ίσως η συντομότερη οδός προς τη βαθιά καρδιά, από την άποψη ότι ο «συσσεισμός», που προετοιμάζει τον άνθρωπο για την υποδοχή της θείας χάριτος, βιώνεται με εντονότερο τρόπο στον μοναχισμό, παρά σε οποιοδήποτε άλλο πλαίσιο ζωής. Ο Γέροντας Σωφρόνιος απηχεί όλη την παράδοση λέγοντας ότι πρώτον και κύριον ο συσσεισμός αυτός συντελείται μέσα από την υπακοή. Ανθρωπίνως ίσως να φαίνεται παράλογη η εξάρτησή μας από τη θέληση και την καθοδήγηση κάποιου άλλου. Αλλά αν ο μοναχός υπακούει με την καρδιά του στον πνευματικό του πατέρα, από αγάπη και απόλυτη εμπιστοσύνη στο πρόσωπό του και όχι από κάποιου είδους μηχανική πειθαρχία, τότε ζει σύμφωνα με την ουσία της μοναχικής οδού, σύμφωνα με τον Γέροντα.

Υπακοή είναι η τελείωση της οδού της ταπεινώσεως κατά την εικόνα της ζωής της Αγίας Τριάδος: θυσιάζουμε την ανεξαρτησία μας παραδίδοντας την ψυχή μας στα χέρια κάποιου, που επωμίζεται την ευθύνη για τη σωτηρία μας. Τέτοια ταπείνωση δεν θα βραδύνει να φέρει τη βαθιά καρδιά στην επιφάνεια. Αν όμως ο μοναχός δεν καταθέτει την υπακοή του και ζει αυτόνομα –και αυτό είναι παγίδα,

στην οποία εύκολα μπορεί να πέσει, ιδίως όταν δεν προκαλεί κανένα σκάνδαλο και περνά απαρατήρητος- η βαθειά καρδιά του δεν θα αναδυθεί ποτέ. Όταν όμως εξαρτούμε τη ζωή μας όχι από τη δική μας θέληση αλλά από το θέλημα του Θεού, που εκφράζει εκείνος στον οποίο έχουμε εμπιστευθεί την ύπαρξή μας και που «αγρυπνά για την ψυχή μας» (Εβρ. 13,17), τότε γινόμαστε ως πρόβατα που οδηγούνται στη σφαγή.

Παραδίδουμε τη ζωή μας, το θέλημά μας, μιμούμενοι το παράδειγμα Εκείνου που ως αμνός άμωμος, άφωνος, χωρίς να ανοίξει το στόμα Του, οδηγήθηκε στη σφαγή (Ησ. 53,7). Αν, από την άλλη πλευρά, εμμένουμε προσκολλημένοι στην ανεξαρτησία μας, κάποια ύπουλη ματαιοδοξία, κάποια κρυφή υπερηφάνεια υποκρύπτεται μέσα μας φράσσοντας την οδό προς την αληθινή γνώση της καρδιάς μας. Κανένας δεν θα μπορέσει ποτέ να εντοπίσει τη βαθειά καρδιά του, όσο εμφωλεύει μέσα του η αυταρέσκεια. Με τον όρο ανακάλυψη της βαθειάς καρδιάς εννοούμε τη στιγμή που ολόκληρη η ύπαρξη του ανθρώπου γίνεται καρδιά. Πρόκειται για ένα μεγάλο μυστήριο που ανήκει στο χώρο του Πνεύματος. Ένας άνθρωπος μπορεί ενδεχομένως να κλαίει καθημερινά για πολλά χρόνια, χωρίς να γνωρίζει τη βαθειά καρδιά του. Η εύρεσή της είναι δώρο του Αγίου Πνεύματος. Και όταν χορηγείται το χάρισμα αυτό, όλα μετουσιώνονται· ο άνθρωπος αναγεννάται και διαβαίνει από τον θάνατο στη ζωή (Ιωάν. 5,24).

Υπάρχει ένα σημαντικό κεφάλαιο στο Ευαγγέλιο συναφές με αυτό το τράνταγμα, τον συσσεισμό που προμηνύει την έλευση του Αγίου Πνεύματος. Ο Κύριος λέει: «Αλλά εγώ την αλήθειαν λέγω υμίν· συμφέρει υμίν ίνα εγώ απέλθω. Εάν γαρ εγώ μη απέλθω, ο Παράκλητος ουκ ελεύσεται προς υμάς. Εάν δε πορευθώ, πέμψω Αυτόν προς υμάς· και ελθών Εκείνος ελέγξει τον κόσμον περί αμαρτίας και περί δικαιοσύνης και περί κρίσεως. Περί αμαρτίας μεν, ότι ου πιστεύουσιν εις εμέ· περί δικαιοσύνης δε, ότι προς τον Πατέρα μου υπάγω και ουκέτι θεωρείτε με· περί δε κρίσεως, ότι ο άρχων του κόσμου τούτου κέκριται» (Ιωάν. 16,7-11). Δηλαδή, όταν έλθει το Πνεύμα το Άγιο θα ελέγξει τον κόσμο για την αμαρτωλότητά του, τη δικαιοσύνη του και την κρίση για τον εαυτό του.

Ο Κύριος προειδοποίησε: «Εάν μη πιστεύσητε ότι εγώ ειμι, αποθανείσθε εν ταις αμαρτίαις υμών» (Ιωάν. 8,24). Η αμαρτωλότητα του κόσμου παρακωλύει την πεποίθηση στη θεότητα του Χριστού, πίστη που δωρίζεται στον άνθρωπο με τον φωτισμό του Αγίου Πνεύματος. Το Πνεύμα κατήλθε με τη μορφή πυρίνων γλωσσών, και η πύρινη γλώσσα έχει δύο ιδιότητες: φωτίζει και θερμαίνει. Φωτίζει τον νου με την αληθινή γνώση του μυστηρίου του Θεού και με την πίστη προς το Πρόσωπό Του· και θερμαίνει την καρδιά με την αληθινή αγάπη και τη δύναμη του Θεού. Κατακαίει τα αγκάθια της αμαρτίας και αναζωογονεί την καρδιά. Η απιστία, με την έννοια αυτή, ισοδυναμεί με τον θάνατο της αμαρτίας.

Αν ο Παράκλητος δεν βρει χώρο μέσα μας, για να ενεργήσει, δεν θα λάβουμε τον ορθό φωτισμό της πίστεως, γιατί Εκείνος δεν πρόκειται ποτέ διά της βίας να καταφλέξει τα αμαρτήματα που ορθώνονται εναντίον της αλήθειάς Του. Όταν δεν είμαστε ενωμένοι με το Άγιο Πνεύμα διά της πίστεως, Του αρνούμαστε το «δικαίωμα» να διαλύσει το νέφος του σκότους και της αυταπάτης, στο οποίο είμαστε βυθισμένοι. Ωστε, όταν ο Παράκλητος έλθει, θα ελέγξει τον κόσμο περί αμαρτίας, δηλαδή θα βεβαιώσει ότι η αμαρτία της απιστίας δεν συγχωρείται.

Όσο για τον πιστό, αυτός αξιώνεται τέτοιων δωρεών της χάριτος από το Άγιο Πνεύμα, ώστε να επιτελεί τα ίδια τα έργα του Χριστού. Όπως λέει ο Κύριος, όποιος απορρίπτει τα έργα του Αγίου Πνεύματος βλασφημεί εναντίον Του, και γι' αυτό δεν θα συγχωρηθεί από τον Θεό (Ματθ. 12,31). Πως μπορούν να ανήκουν στον Θεό όσοι αποδίδουν τα έργα του Χριστού στον Βεελζεβούλ; Ακόμη και αν κάποιος από αυτούς υπήρξαν αυτόπτες μάρτυρες των θεϊκών έργων Του, χάθηκαν όχι μόνο μέσα στην απιστία αλλά σε απερίφραστη βλασφημία (Ματθ. 12,24-27).

[Συνεχίζεται]